

Міністерство культури України

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЗАПОВІДНИК
«КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКА
ЛАВРА»

AR Україна
асоціація реставраторів

Музей
Шереметьєвих

МУЗЕЇ ТА РЕСТАВРАЦІЯ

*у контексті збереження
культурної спадщини:
актуальні виклики сучасності*

Програма XI Міжнародної
науково-практичної конференції
до 100-річчя Національного
заповідника «Києво-Печерська лавра»
17–18 вересня 2026 р. Київ, Україна

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
 НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАПОВІДНИК «КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКА ЛАВРА»
 ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ РЕСТАВРАТОРІВ УКРАЇНИ»
 НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
 ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
 «КНИЖКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ ІМЕНІ ІВАНА ФЕДОРОВА»
 МУЗЕЙ ШЕРЕМЕТЬЄВИХ
 БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «КОРОНА КНЯЗІВ ОСТРОЗЬКИХ»

ПРОГРАМА

XI Міжнародної науково-практичної конференції
 «Музеї та реставрація у контексті збереження культурної
 спадщини: актуальні виклики сучасності»
 до 100-річчя Національного заповідника
 «Києво-Печерська лавра»
 (17–18 вересня 2026 р.)

17 вересня, корпус № 25

9.30 – 10.00 – реєстрація учасників
 10.00 – 11.00 – відкриття конференції
 11.00 – 11.30 – перерва
 11.30 – 13.00 – пленарне засідання
 13.00 – 13.15 – перерва
 13.15 – 14.15 – денна сесія
 14.15 – 14.30 – перерва
 14.30 – 15.45 – денна сесія
 15.45 – 16.00 – перерва
 16.00 – 17.00 – вечірня сесія
 17.00–17.45 – екскурсія виставками «Відроджений всесвіт. До
 100-річчя Реставраційної майстерні Лаврського музею» та «Риз-
 ниця Києво-Печерської лаври» (до 975-річчя Києво-Печерської
 лаври)

18 вересня, корпус № 25

9.30–10.00 – реєстрація учасників
 10.00 – 11.00 – ранкова сесія

11.00 – 11.15 – перерва
 11.15 – 12.15 – ранкова сесія
 12.15 – 12.30 – перерва
 12.30 – 13.30 – денна сесія

Засідання відбуватимуться за адресою: м. Київ, вул. Івана Мазепи,
 21, корпус № 25, а також онлайн у форматі Zoom:

17 вересня/ September, 17

Увійти у Zoom конференцію (Link):

<https://us04web.zoom.us/j/79225301656?pwd=ZrZupnfiDCTmW6EN4i6eVt4Rz5pWpb.1>

18 вересня/ September, 18

Увійти у Zoom конференцію (Link):

<https://us04web.zoom.us/j/78912332816?pwd=7Q9aaCH92SsCbsBqPQUnkZaKZWsl9x.1>

Регламент виступів – до 10 хв.

Відкриття: корпус № 25 (виставкова зала)

Вітальні слова учасникам конференції

**Презентація каталогу виставки Національного заповідника
 «Києво-Печерська лавра» «Христос воскрес»**

Гага-Шереметьєва Світлана, заслужений працівник культури
 України, завідувач відділу наукової реставрації, консервації та
 експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-
 Печерська лавра», президент ГО «Асоціація реставраторів Ук-
 раїни»;

Івакіна Інна, завідувач науково-дослідного сектору збереження
 пам'яток образотворчого мистецтва, книг та документальних ма-
 теріалів відділу науково-фондової роботи Національного заповід-
 ника «Києво-Печерська лавра»

Перерва – 30 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

МОДЕРАТОРИ: Гага-Шереметьєва Світлана, заслужений працівник культури України, завідувач відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», президент ГО «Асоціація реставраторів України»;

Горська Наталія, старший науковий співробітник відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Белая Катя, консерватор живопису «Katya Belaia-Selzer Studio» (Студії Каті Белої-Сельтцер), засновник «UA-UK Cultural Heritage Initiative» (Ініціатива щодо культурної спадщини Україна-Великобританія);

Кравченко Валерія, консерватор живопису, консерватор Національної галереї (Лондон); співзасовник «UA-UK Cultural Heritage Initiative» (Ініціативи щодо культурної спадщини Україна-Великобританія)

Ініціатива з питань культурної спадщини Україна-Великобританія та перший англо-український словник консерваційно-реставраційних термінів

Kasiulytė Rūta, MA Painting, MA Restoration of Painting, Restorer of painting of the Pranas Gudynas Conservation Centre of the Lithuanian National Museum of Art, Vilnius, Lithuania;

Žičkuvienė Greta, MA Restoration of Painting, Restorer of polychrome wood of the Pranas Gudynas Conservation Centre of the Lithuanian National Museum of Art, Vilnius, Lithuania

Painting of Sokal Holy Mother of God, Mother of Consolation: history and restoration

(**Касіулите Рута**, магістр образотворчого мистецтва, магістр із реставрації живопису, реставратор живопису Центру консервації імені Пранаса Гудинаса Литовського національного художнього музею (Вільнюс);

Жичкувіене Грета, магістр з реставрації живопису, реставратор дерев'яної поліхромії Центру консервації імені Пранаса Гудинаса Литовського національного художнього музею (Вільнюс)

Ікона Сокальської Пресвятої Богородиці, Матері Втіхи: історія та реставрація)

Laht Marike, Conservator of mixed material objects, level 8, senior conservator of the Estonian Open Air Museum (Tallinn)

Exhibiting different historical periods in a museum: a conservator's perspective

(**Ляхт Маріке**, реставратор предметів із змішаних матеріалів, 8-й рівень, старший реставратор Естонського музею під відкритим небом (Таллінн, Естонія)

Показ різних історичних періодів у музеї: погляд реставратора)

Lillepruun Maria, MA, Senior painting and polychromy conservator for the Conservation and Digitisation Centre Kanut, Tallinn, Estonia
Restoration of a double-sided processional icon depicting the Kazan Mother of God and St Nicholas the Wonderworker

(**Ліллепрун Марія**, магістр, старший реставратор з живопису та поліхромії Центру консервації та оцифрування «Канут» (Таллінн, Естонія)
Реставрація двобічної процесійної ікони із образами Казанської Божої Матері та святого Миколая Чудотворця)

Крупа Тетяна, керівник Міжнародної лабораторії консервації та реставрації культурної спадщини «UMAI» Інституту археологічних досліджень Павлодарського педагогічного університету ім. Ә. Марғұлан (Павлодар, Казахстан)

Первинна консерваційно-реставраційна обробка шовкового текстильного комплексу з мавзолею 1 (поховання 2) могильника Аулієколь: результати та перспективи подальших досліджень

Gvazava Asmat, Master of Humanities, scientific restorer of the Laboratory for Conservation and Restoration of the Korneli Kekelidze Georgian National Centre of Manuscripts (Georgia, Tbilisi)

Preventive conservation and restorative intervention: boundaries, balance, and sustainability

(Гвазава Асмат, магістр гуманітарних наук, науковий реставратор Лабораторії консервації та реставрації Грузинського національного центру рукописів імені Корнелі Кекелідзе (Грузія, Тбілісі)

Профілактична консервація та реставраційні заходи: межі, баланс та сталість)

Черняхівська Олена, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Буремна доля лаврських ранньосередньовічних барельєфів у XX ст.

Перерва – 15 хв

ДЕННА СЕСІЯ

МОДЕРАТОРИ: Гага-Шереметьєва Світлана, заслужений працівник культури України, завідувач відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», президент ГО «Асоціація реставраторів України»;

Крестініна Альона, завідувач сектору наукової реставрації та консервації творів образотворчого мистецтва відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», художник-реставратор I категорії

Рижова Ольга, доктор мистецтвознавства, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Івакіна Інна, завідувач сектору Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Олексюк Інна, старший науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Нові атрибуції творів графіки та іконопису із колекції Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Кабанець Олександр, кандидат юридичних наук, доцент Київського національного університету культури і мистецтв

Правові механізми збереження культурної спадщини України в умовах війни та окупації

Откович Тарас, кандидат мистецтвознавства, завідувач Львівської філії ННДРЦУ;

Боднар Анастасія, художник-реставратор вищої категорії Львівської філії ННДРЦУ;

Козак Олена, старший науковий співробітник Львівської філії ННДРЦУ

Комплексне дослідження та реставрація ікони «Богородиця Одигітрія» XVII ст. із церкви Св. Миколая с. Бодаки (зі збірки Національного заповідника «Замки Тернопілля»)

Андріанова Олена, кандидат хімічних наук, директор Бюро науково-технічної експертизи «АРТ-ЛАБ», доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи НАКККиМ;

Біскулова Світлана, кандидат хімічних наук, провідний науковий співробітник Бюро науково-технічної експертизи «АРТ-ЛАБ», доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи НАКККиМ

Мультианалітичний підхід під час дослідження творів графіки із колекцій музеїв України

Ревенок Наталія, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри техніки та реставрації творів мистецтва НАОМА

Дослідження, реставрація та атрибуція декоративної тарілки «Михайлівський собор» із колекції Національного музею історії України

Шуліка Вячеслав, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри реставрації та експертизи творів мистецтва, професор Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Картина «Ф'єрландсфіорд» («Fjærlandsfjord») із приватної збірки м. Берлін. Атрибуція та реставрація

Перерва – 15 хв

МОДЕРАТОРИ: **Горська Наталія**, старший науковий співробітник відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Назар Володимир, завідувач сектору наукової реставрації творів декоративно-прикладного мистецтва відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», художник-реставратор вищої категорії

Ковальчук Інна, кандидат філологічних наук, методист вищої категорії Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти (Київ);

Ковальчук Ірина, методист вищої категорії Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти (Київ)

Архівні документи як підтвердження авторства розписів І. С. Їжакевича у Києво-Печерській лаврі

Шереметьєва Катерина, магістр, головний зберігач фондів Музею Шереметьєвих

Фламандська вердюра з мастку Сангушків у Сан-Паулу: проблеми атрибуції та провенієнції

Глухенький Андрій, завідувач наукового відділу «Троїцький монастир» Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»

Про стан настінного живопису XVIII ст. Троїцького собору Чернігова та заходи щодо його збереження

Баукова Анастасія, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки Львівського національного університету ім. Івана Франка

«Хоча з Кримом пов'язати можна все, що завгодно», або як у 1926 р. зародилася практика святкування музейних ювілеїв

Деревська Олена, аспірантка кафедри теорії і історії мистецтва НАОМА

Розвиток української іконографічної традиції зображення святих та свят: «Святці» Григорія Тепчегорського у фондах НХМУ

Дейнеко Сергій, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Комунального закладу «Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова»

Музейне листування як джерело з історії Харківського історичного музею (1973)

Дьякова Олена, кандидат історичних наук, доцент, провідний науковий співробітник ОКЗ «Харківський науково-методичний центр охорони культурної спадщини»

Переформатування меморіального комплексу «Висота маршала І. С. Конєва»

Тимченко Тетяна, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри техніки та реставрації творів мистецтва НАОМА;

Сагайдак Максим, викладач НАОМА;

Яворська Рената Сабіна, студентка 4 курсу НАОМА

Пам'ятки дерев'яного поліхромного різьблення «Серафими» із Музею мистецтв Кіровоградської обласної ради (дослідження та реставрація)

Перерва – 15 хв

ВЕЧІРНЯ СЕСІЯ

МОДЕРАТОРИ: **Черняхівська Олена**, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Мачковська Юлія, старший науковий співробітник відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток

Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», художник-реставратор II категорії

Марченко Ганна, художник-реставратор вищої категорії Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»
Реставрація та поточнення атрибуції ікони-картини на мідній основі «Заручини святої Катерини»

Мостовий Савва, доктор мистецтва, художник-реставратор Національного музею історії України у Другій світовій війні
Атрибутивний огляд та програма з реставрації чехословацького кортика урядовців та лісничих зразка 1937 р. із колекції Національного музею історії України у Другій світовій війні

Дідух Людмила, кандидат історичних наук, завідувач відділу Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства;

Міхалко Володимир, кандидат технічних наук, доцент, старший науковий співробітник Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства

Сучасні тенденції у реставрації архівних документів з паперовими носіями інформації

Осадча Тетяна, асистент кафедри дизайну архітектурного середовища Одеської державної академії будівництва та архітектури
Дизайн конкурс як модель взаємовигідної співпраці музею та академічної спільноти: досвід взаємодії Музею сучасного мистецтва Одеси та студентів-дизайнерів Архітектурно-художнього інституту ОДАБА

Гага-Шереметьєва Світлана, заслужений працівник культури України, завідувач відділу Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Коломієць Ольга, старший науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», художник-реставратор III категорії

Реставрація «Тріоди Квітної» XVII ст. із зібрання НІКЗ «Гетьманська столиця» у Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» як приклад фахової співпраці

Батухтіна Олександра, художник-реставратор III категорії Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Реставрація та атрибуція копія початку XX ст., виготовленого із гільзи стрілецької зброї, із колекції Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Івакіна Інна, завідувач сектору Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Мачковська Юлія, старший науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», художник-реставратор II категорії

Ікона «Богородиця з Немовлям» із зібрання Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» як приклад адаптації західноєвропейського живописного взірця в українському іконописі першої половини XIX ст. Результати дослідження та реставрації

17.00–17.45 – екскурсія виставкою «Відроджений всесвіт. До 100-річчя заснування Реставраційної майстерні Лаврського музею»

18 вересня

9.30–10.00 – реєстрація учасників

РАНКОВА СЕСІЯ

МОДЕРАТОРИ: Онопрієнко Наталя, художник-реставратор I категорії відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Марченко Ганна, художник-реставратор вищої категорії відділу наукової реставрації та консервації рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Крупа Тетяна, керівник Міжнародної лабораторії консервації та реставрації культурної спадщини «UMAI» Інституту археологічних досліджень Павлодарського педагогічного університету ім. Ә. Марғұлан (Павлодар, Казахстан)

Комплексне дослідження та консервація кримськотатарського феса із колекції Павлодарського обласного історико-краєзнавчого музею ім. Г. М. Потаніна

Откович Тарас, кандидат мистецтвознавства, завідувач Львівської філії ННДРЦУ;

Павленко Олександра, кандидат фармацевтичних наук, завідувач відділу Львівської філії ННДРЦУ;

Білецька-Зварич Мирослава, завідувач відділу Львівської філії ННДРЦУ;

Андрішин Богдан, молодший науковий співробітник Львівської філії ННДРЦУ

Реставрація творів авторства Василя Польового для Аптеки-музею «Під чорним орлом» у Львові

Шиленко Юлія, головний зберігач фондів Національного музею Тараса Шевченка

Колекція творів художника Льва Жемчужникова у фондах Національного музею Тараса Шевченка

Халімський Леонід, старший науковий співробітник Музею історії міста Києва;

Старостенко Тетяна, старший науковий співробітник Музею історії міста Києва

Із спортивного життя Києва на початку XX ст. Автомобільні перегони 1910 р.

Кохан Олена, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Музею історії міста Києва

Питання про руйнацію та знищення пам'яток історії та культури у період незалежності України

Тарасенко Людмила, старший науковий співробітник Музею Ракетних військ стратегічного призначення – філії Національного військово-історичного музею України

Історико-культурна цінність Музею Ракетних військ стратегічного призначення як пам'ятки історії, науки і техніки

Перерва – 15 хв.

МОДЕРАТОРИ: Марченко Ганна, художник-реставратор вищої категорії відділу наукової реставрації та консервації рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Грига Мирослава, художник-реставратор I категорії відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Онопрієнко Наталя, художник-реставратор I категорії Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Твори київського золотаря Григорія Чижевського

Бондарець Оксана, старший викладач Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Борщ як політика. Культурна спадщина у системі цінностей сучасної людини

Славінська Ганна, художник-реставратор вищої категорії Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Г. Возницького
Атрибуція східного ворсового килима (№ Тк-215) з експозиції Музею східного мистецтва «Китайський палац» – сектору Музею-заповідника «Золочівський замок» – відділу Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Г. Возницького

Капуста Андрій, керівник гуртків КЗ «Мишковицький ліцей» Великоберезовицької селищної ради, краєзнавець, філобрикер
Колекція прасок із Микулинців: джерело до історії галицького побуту кінця XIX – початку XX ст.

Куртова Ірина, зберігач фондів II категорії НІКЗ «Гетьманська столиця»

Колекція світлин кінця XIX – початку XX ст. із зібрання Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» як джерело до вивчення історико-культурного середовища Батурина

Рижова Ольга, доктор мистецтвознавства, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Шушпан Ганна, завідувач сектору Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Атрибуція дарохранильніці із колекції Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Перерва – 15 хв.

ДЕННА СЕСІЯ

МОДЕРАТОРИ: Горська Наталія, старший науковий співробітник відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Назар Володимир, завідувач сектору наукової реставрації творів декоративно-прикладного мистецтва відділу наукової реставрації, консервації та експертизи рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», художник-реставратор вищої категорії

Ричок Олег, кандидат богослов'я, завідувач відділу Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Сенченко Наталія, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Моці як об'єкт облікової ідентифікації у фондово-обліковій документації

Гоцало Катерина, доктор філософії, старший науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Рухома матеріальна спадщина Ближніх печер Києво-Печерської лаври та проблематики її надходження до Всеукраїнського музейного городка

Івакіна Інна, завідувач сектору Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Рижова Ольга, доктор мистецтвознавства, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»;

Прокопенко Ніна, зберігач першої категорії Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Паломницькі реліквії із колекції Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Бахтіна Світлана, завідувач відділу ОКЗ «Харківський науково-методичний центр охорони культурної спадщини»

Наша пам'ять про Вовчанський край. Енциклопедичне видання «Звід пам'яток історії та культури України. Харківська область. Чугуївський район. Вовчанська та Старосалтівська територіальні громади»

Титова Олена, заслужений працівник культури України, член УНК ICOMOS кандидат історичних наук, доцент, старший науковий співробітник

Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК як осередок дослідження і збереження культурної спадщини України

Черняхівська Олена, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

«Museums & Restoration in the Context of Cultural Heritage Preservation: Ultimate Challenges» (2025): foreign discourse in Ukraine («Музеї та реставрація в контексті збереження культурної спадщини: актуальні виклики сучасності» (2025): зарубіжний дискурс в Україні)

Кепін Дмитро, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова»

Музейна та пам'яткоохоронна справа на шпальтах періодичних часописів 1920-х рр. (за матеріалами Державного архіву друку Книжкової палати України)